

MAGYARORSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	
Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre ——— 3.—	Negyedévre ——— 3.60
Félévre ——— 6.—	Félévre ——— 7.—
Egész évre ——— 12.—	Egész évre ——— 14.—
Egyes szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.	

A lap megjelenik hétfő kivételével minden nap.
Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség
Telefon száma 54—67.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28
Hirdetések petit számításal, díjszabás szerint.
Apró hirdetések ára: egy szó 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

Bor és pálinka.

Budapest, május 31.

Nagyon érdekes, gazdasági és társadalmi szempontból egyaránt kiváló horderejű indítvánnyal foglalkozik ez idő szerint a *Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesülete*. Arról van szó, hogy az arató munkások ezentúl ne pálinkát, hanem bort kapjanak a konvencióban. Az indítvány oly tetszetős, mindnyájunk szívéhez és érdekéhez oly közel áll, hogy a magyar közvélemény osztatlan tetszése fogja kísélni, ha szőlőtermelőink az indítványt csakugyan határozattá is emelik. Ez azonban természetesen még csak kezdete a dolognak; a végrehajtás, mely azután következik, már sokkal nehezebb.

Szőlőgazdáinknak ez idő szerint igen nagy gondot okoz boraik értékesítése. A filloxera által elpusztult szőlőterületek lassankint felujulnak, évről-évre nagyobb a bortermeletünk, de nagy baj az, hogy a magyar bornak sem ára, sem kelen-dősége nincsen. Eddig tudvalevőleg az olasz borok versenye nyomta a mi termésünket; most az olasz borvám-klauzulát elejtettük s a magyar közvélemény akarátának impozáns nyomása alatt valószínű, hogy az olaszok az új kereskedelmi szerződésben boraik számára semmiféle kedvezményt nem fognak kapni.

Föltéve már most, hogy a következő években egy csöpp idegen bor sem fogja a határainkat átlépni, szőlőgazdáink a jövőért mégis aggódnak. Sokan ugyanis azt jósolják, hogy 2—3 év múlva borból *tultermelésünk* lesz Magyarországon. Különösen könnyebb boraink sorsáért aggódnak a magyar szőlőgazdák, mert arra, hogy ezekből a külföldre kivihessenek valamit — erre csakugyan reményük sem lehet. Nem marad tehát más hátra, mint hogy a borfogyasztást idehaza, Magyarországon felfokozzuk.

Ebből nyomban nyilvánvalóvá leszen gazdasági fontossága annak az indítványnak, hogy az arató-munkások ellátásában ezentúl a pálinka helyét a bor pótolja. Ha legkisebb számításal három millióra vesszük azoknak a mezőgazdasági munkásoknak számát, akik az aratást elvégzik hazánkban, úgy csupán az aratási és cséplési idény alatt félmillió s ennél is több hektoliter bor elhelyezését remélhetik szőlőgazdáink. Ez azonban csak a kezdete a dolognak, az eredmény jóval nagyobb lesz, ha elgondoljuk, hogy ha mezőgazdasági munkásaink az aratás alatt hárszoknak a borra, egész éven át, más munká-alkalomban s a saját kedvtelésükből is csupán bort fognak fogyasztani. Ugy hogy 2—3 millió könnyű magyar bornak elhelyezését ekkép biztosítani lehetne. Ha pedig ez egyszer meglesz, akkor szőlőtermelésünk jövőjéért egyhamar nem kellene aggódnunk.

Csak hogy ennek a tervnek a keresztülvitele szerfelett nehéz. Mióta a filloxera kipusztította

szőlőinket, a nép nagyon rászokott a pálinkára. Vegyük ehhez még azt, hogy borhamisítók a magyar bor hirnevét csúnyán megrontották, ma már alig hiszi el valaki, hogy természetes bor az, amit a vendéglőben vagy magánhelyen elébe tesznek.

Pedig nagy társadalmi érdek is fűződik ahhoz, hogy népünket a pálinka fogyasztásáról leszoktassuk. A pálinka a nép átka, gonosz szellemé, mely a lelkét megmérgezi, kedélyét megrontja. Az alkohol-ellenes mozgalom a külföldön is azon kezd, hogy pálinka helyett a bor fogyasztására igyekszik a népet rászoktatni. Hiszen a bor is szeszes ital, mégis egészen más hatással van az emberek kedélyére, mint a pálinka. Franciaországban azt követelik a szőlőgazdák, hogy a szeszt, mint fogyasztási cikket rójják meg magas fogyasztási adókkal, ellenben a bor fogyasztási adóját szállítsák le minél alacsonyabbra, hogy a nép olcsón férközhessék hozzá s kedvet kapjon reája. Hiszen a szesztermelés is igen fontos és nagyterjedelmű gazdasági ág, de a szesznek az ipari felhasználásban napról-napra oly tág tere nyílik, hogy a szesztermelők könnyű szerrel mondhatnak le arról a haszonról, amely a pálinka fogyasztásáért jut nekik.

Nagyon szép és üdvös dolog volna tehát minden-képpen, ha a Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesülete előtt fekvő indítványt meg is valósi-tanák. Ez azonban akkora társadalmi munkát s a gazdák társadalmában olyan összetartást kíván meg, hogy a közel jövőben nem is reméljük a megvalósulását. Azonban elég az is, hogy megvan ez indítvány, a közvélemény foglalkozik vele és sehol sincsen megírva, hogy minden derék szándékunk meg kell buknia Magyarországon.

Budapest, május 31.

Gróf Apponyi Albert beszámolója. Gróf Apponyi Albert végleges megállapodás szerint június 12-én mondja el Jászberényben választói előtt beszámoló beszédét. Gróf Apponyi Albert 10-én érkezik Eberhardról Budapestre s 12-én reggel a 7 óra 10 perckor induló gyorsvonattal a keleti pályaudvarról Jászberénybe utazik. Utjára elkísérik Sággy Gyula, gróf Batthyány Tivadar és még vagy tizenötön képviselőtársai közül.

A szegedi képviselőválasztás. Nagy érdeklődés mellett ma délelőtt kezdődött meg Szegeden a város I. választókerületében a képviselőválasztás. Mint lapunknak táviratozzák, Lázár György választási elnök reggel 8 órakor nyitotta meg a választást s a város háza ablakából hirdeti ki a három jelöltet: Rónay Jenő szabad-elpártit, báró Bánffy Dezső újpártit és Becsey Károly függetlenségipártit. Sorshuzással eldöntik, hogy a szavazást a Bánffy-pártiak kez-dik, majd pedig a Becsey- és Rónay-pártiak kö-vetkeznek. Ivankovics Sándor dr. szavazatszedő-bizottsági elnök előtt pedig a következő rendben szavaznak: Becsey, Rónay és Bánffy.

10 óráig leszavaztak Lázár elnök előtt:

Bánffyra 60-an,
Rónayra 60-an,
Becseyre 7-en.

Ivankovics szavazatszedő-bizottsági elnök előtt:

Rónayra 60,
Bánffyra 40, és
Becseyre 7

szavazatot adtak le. A rendet a városi rendőrség tartja fenn.

Eddig csendháborítás nem történt.

Háromnegyed 11 órakor az első szavazatszedő-bizottság előtt volt:

Rónaynak 100,
Bánffynak 120,
Becseynek 11.

A második szavazatszedő-bizottságnál:

Rónayra 110,
Bánffyra 120,
Becseyre 20-an szavaztak.

Déli háromnegyed 12 órakor

Rónayra 340,
Bánffyra 349,
Becseyre 40 szavazat esett.

Délután egy órakor a szavazatok aránya a kö-vetkező volt:

Rónay 486,
Bánffy 476,
Becsey 42 szavazat. A függetlenségi

választók nagy része a záróra kibírdetéséig — úgy látszik — tartózkodik a szavazástól.

2 óra 35 perckor

Rónay 531,
Bánffy 552,
Becsey 42.

3 órakor:

Bánffy 612,
Rónay 565,
Becsey 42.

A választás folyik s Bánffy győzelmét biz-tosra veszik.

A delegációk. Az osztrák delegáció tegnap a hadügyi rendes szükségletet szavazta meg, mai ülésében pedig a rendkívüli hitel címén kért négyszázmillió szükségletet vette tárgyalás alá és valószínűleg még a mai délutáni ülésében meg is szavazza.

A magyar delegáció hadügyi albizottsága mai ülésében a jelentését hitelesítette, az egyesült négyes albizottság pedig a megszállott tartomá-nyok költségvetését intézte el részleteiben is.

Osztrákok a magyar ipar ellen. Az osztrák köz-ponti iparoskör, az osztrák iparosok szövetsége és az osztrák iparosok központi szervezete nevében lovag Schoeller delegátus kérvényt nyújtott be az osztrák delegációban, amelyben ez a három osztrák gazdasági tényező azt kéri, hogy a delegátusok a hadügyminiszternek a magyar ipari részesedés dol-gában adott válaszáat ne vegyék tudomásul és tilta-kozzanak az ellen, hogy a magyar ipar azért, mert bizonyos iparágakban termelési képessége hiányos, bármilyen rekompenciációban is részesüljön.

Az új népoktatási törvény.

Budapest, május 31.

A népoktatási törvény revíziójára összehívott szaktanácskozmány Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter elnöke alatt tegnap délután tartotta meg harmadik, ma délelőtt pedig negyedik értekezletét. A tanácskozáson tegnap és ma is az állami érdekek védelme nyomult előtérbe, bár az egyházi felszólalók ma is védelmezték a felekezeti iskolai autonómiát, de ők sem tértek ki az elől a szempont elől, hogy az állami ellenőrzésnek határozott módon kell érvényesülnie a közoktatás összes ágazataiban.

A tegnap délutáni értekezlet első szónoka Mihályi Viktor görögkatholikus érsek volt, akinek véleménye szerint az általános tankötelezettség sehoh nem vihető keresztül teljesen. Orvendhetünk, ha 82 százalék tényleg jár iskolába. Olyan fokát a magyar nyelvtudásnak, hogy a gyermek szabatosan fejthesse ki gondolatait, még a liszta magyar anyanyelvű iskolákban is alig lehet követelni. Sémelmesnek találja a tervezet intézkedéseit a hitközségekre nézve is. Tagadja, hogy a magyar nyelv tanításában ne volna elég eredmény most is, vagy hogy amennyiben hiány volna, az egyházi hatóság nem teljesítené ellenőrző kötelességét. Azt kíváná, hogy a meglevő tanítóképzők ezentul is képezhessék tanítókat, legáltalább a saját felekezetiük számára. (Élénk ellenmondások.)

Komjáthy Béla azt tartja, hogy a közoktatás állami feladat. A közoktatás államosságát kívánja az egész vonalon. Ki kell mondani, hogy a tanítói vizsgát csak magyar nyelven tehető le.

Antal Gábor református püspök az ismétlődő iskolára nézve ajánlja, hogy ott tisztán magyar legyen az oktatás. Aposztrofálja a nemzetiségeket, hogy ne csináljanak frontot az állami érdekek ellen, hanem fogjanak kezét a magyarsággal. A javaslatot a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

Zelenka Pál ág. ev. püspök elismeréssel fogadja a tervezetet. A felekezeti tanítókat ugyanazon fizetésben kell részesíteni, mint az államiakat. Kívánja, hogy magyar tannyelv legyen a képezdőkben.

Láng Lajos: Kijelenti, hogy nem barátja az államosságnak mai viszonyaink között. Helyesli, hogy az eddiginél hathatósabb módokhoz nyúl a kormányzat. A magyarul nem tudó tanítókra nézve érdekes statisztikai adatokat idéz. Tíz évvel ezelőtt 1200 felekezeti tanító nem tudott magyarul, az utolsó statisztikai adatok szerint pedig már 1500, tehát növekedés van a magyarul nem tudó tanítók számában. (Mozgás.) A tanítóképzésnél tartja a javaslatot a legengedékenyebbnak. Az autonómiák közt különbséget nem kíván tenni az elbánás tekintetében. A mértéket is nehéz megállapítani. Elvileg is helytelen volna, hogy az állam különbözőleg járjon el. (Eljenzés.)

Furczák Gyula munkácsi püspök azt akarja, hogy Magyarországon az egész vonalon minden népoktatásban a magyar nyelv, mint kötelező tárgy nemcsak grammatikailag taníttassék, hanem hogy teljesen megtanítsuk a gyermekeket az állam nyelvére. Ehhez az államnak joga van. (Eljenzés.) Második követelménye a vallásérköcsi alap megőrzése. (Eljenzés.) A tervezetet szívesen elfogadja a részletes tárgyalás alapjául (Eljenzés.)

Fináczy Ernő a magyar állampolgárság fogalmának integráns alkotórészeül tekinti a magyar nyelv tudását. Pedig ma 100 állampolgár közül 40 nem tud magyarul és nem magyar iskolánk és nem magyar tanítónk rengeteg számmal van. A tanítóképzés teljes államosságának nem híva. A képesítő bizottság összeállítására nézve azt a megkülönböztetést, hogy a nem magyar tannyelvű intézetek számára másképp szervezett bizottságok legyenek, mint az államiak számára, nem fogadja el. Ezt az ügyet tisztán a miniszter hatáskörébe utalja.

Ezzel a tegnap délutáni értekezlet véget ért. A mai ülés délelőtt 10 órakor kezdődött a képviselőház helyiségében dr. Berzeviczy Albert vallás és közoktatási miniszter elnöke alatt.

Nedeczey János izmerteti a felvidéki viszonyokat. A görög katolikusok körében semmi panasz sincs amiatt, hogy a magyar nyelvű oktatást minden iskolafentartó be ne hozta volna, ott az állam nyelvének behozatalát autonómiá sérelemnek nem tartja senki sem. E javaslatot örömmel üdvözi. Kívánja azonban, hogy az állami elemi iskolákban a népoktatás teljesen ingyenesen történjék. Továbbá 1000 korona alapfizetés és 6, 100—100 koronás 5 éves korpótlékban kell részesíteni a tanítókat. A tanítóképzés csak magyar nyelven történjék. Végre óhajtja, hogy a kisdudóvás a népoktatással szoros kapcsolatba hozassék s az óvóintézetek játéknyelve feltétlenül magyar legyen. (Helyeslés.)

Beöthy Zsolt meg van győződve arról, hogyha a most tervezett intézkedéseket kellőképpen foganatosítjuk, a továbbmenő lépésre nem lesz szükség. Egyébként sohasem volt a népoktatás teljes államossága mellett, még pedig egyenesen állami és közmívelődési érdekekből. A tanítók képzésére nézve feltétlenül megköveteli, hogy a vizsgát kizárólag magyar nyelven tartassék. Annak tehát, hogy a vizsgát magyar nyelven legyen, elengedhetlen feltétele, hogy a tanítóképzés magyarrá téssék. Helyteleníti a nem magyar nyelvű tanítóképzőkben a német nyelv kötelezővé tételét. A liturgiák nyelve iránt tett engedményt egyrészt veszélyesnek, másrészt szükségesnek tartja. A vallásoktatás sikere nem függ az anyanyelven való tanítástól.

A tankönyvek ellenőrzésére nézve nem elég, hogy az államelleneseket kiküszöböljék, az ismeretanyag enélkül is lehet káros. Ne tartalmazzanak olyan tételeket se, amelyek a magyar hazai iránti kötelességérzet megrontását célozzák. Ugyanezen szempontból szoros ellenőrzés alá veendők az iskolai könyvtárak is.

A tanítófizetések dolgában az államnak el kell menni a legszélső határig, ameddig csak az ország pénzügyi helyzete megengedi.

Nyegre László a legmelegebben üdvözi a tervezet. Bogdánovics azt hozta fel, hogy mindössze 52 iskola van a görög keleti szerbeknél, ahol a magyar nem tanítatik kellő sikerrel, de minthogy összesen 150 iskolájuk van, az arány mégis nagyon kedvezőtlen.

Bogdánovics Lucian: Nem az én egyházkerületemre vonatkozott.

Nyegre László: A törvényben garanciális intézkedések is kíván arra nézve, hogy minden tanítójelölt elsajátíthassa a magyar nyelvet. A törvény hatálya csak azon esetben fog biztosítva lenni, ha a tanképzésnél törvényes intézkedések lesznek a magyar nyelv teljes tudása iránt.

Az igazságügyi miniszter képviselőjében jelen levő **Lányi Bertalan** miniszteri tanácsos fejtegette ki ezután nézeteit arra vonatkozólag, hogy mennyiben illeszthető be a törvényjavaslatban kontemplált szabályozás az általános jogrendbe s mennyibe egyeztethető össze a javaslat intézkedése a jogélet fejleményeivel. Arra nézve, hogy mi az államellenes irány, már az 1895. évi XXIII. t.-c. 13. szakasza tartalmaz világos és határozott intézkedést.

Berzeviczy Albert: Apponyi szövegezés!

Lányi Bertalan: E részben tehát nincs kétely. Foglalkozik a jogi szempontból felmerült többi aggályokkal, különösen a rendi bírságok ügyével. Ugy találja, hogy jogi nehézségek megakadályozzák a javaslat törvényerőre emelését.

Némethy Károly miniszteri tanácsos: Csapán a törvényjavaslat közigazgatási vonatkozásával foglalkozik röviden.

Papp Elek miniszteri tanácsos a pénzügyminiszterium szempontjából közli észrevételeit. A pénzügyminiszter azonban végső határnak tekinti azon összeget, amelyről itt szó van s ennél tovább menni nem tartja lehetségesnek.

Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter válaszolt ezután az eddig elhangzott beszédekre. Mindenek előtt megköszöni az értekezlet tagjainak azt a jóindulatot és rokonszenvet is, amely a javaslatban kifejezett intencióval szemben a felszólaltak túlyomó nagy részének beszédeiben megnyilatkozott. A lefolyt általános vita rendkívül sok és a legnagyobb figyelemre méltó motívumot hozott felszínre. Az a szándéka, hogy az itt hallottakat a javaslat megjavítása érdekében hasznosítsa.

Mindenekelőtt reflektálni óhajt Komjáthy Béla azon megjegyzésére, amelyben azt mondta, hogy oda nyilatkozott volna megnyitó beszédében, miszerint azok, akik a népiskolának általánosságban való államosságát nem akarják, nem számolnak az ország pénzügyi helyzetével. Ez csakis félreértésen alapulhat, mert a miniszter ez alkalommal is hangsúlyozta, hogy nemcsak abból az okból nem tartja kívánatosnak, sőt lehetségesnek sem a népiskolának teljes és kizárólagos államosságát, mert ezt pénzügyi nehézségekbe ütközönek látja, hanem egyéb fontos okokból is, amelyekre itt is egyik másik felszólaló részéről történt utalás és amelyeket akkor már részletesen kifejtett.

Polónyi Géza és Okolicsányi László foglalkoztak a javaslatban a tanítókra nézve előirt eskümlnta szövegével. Megjegyzéi azonban, hogy a legnagyobb

A mesék országából.

Ira: Fadlallah el Hedad.

I.

A mesék országában történt.

Tulnyomó nagy sereggel támadtak egy vitéz kis népre. Megölték a királyt és elfoglalták a földet. A király fia is csak áruhában tudott menekülni. És bolyongva sokáig uttalan utakon, lovászgyerekeknek állott be egy királyi istállóba. Ott folytonosan a lovak között forgolódott mindig és olyan ügyesen végezte dolgát, hogy lovászmester lett belőle. De ugyan furcsán gondozta a királyi istálló lovait. Nyolc napig még egy korty vizet se adott a lovaknak.

A nyolcadik napon pedig eleresztette a lovászmester a királyi ménes valamennyi lovát a víznek, a tenger felé. A szomjazó állatok megpillantván a tengert, feléje iramodtak, vágattak, száguldtak, hogy nyolc napi szomjuságukat enyhítsék.

Egy vén öreg kanca nem követte a többit. Adjuze (arabul öreg) megállott a tenger partján. (Az arabnak Adjuze minden öreg, akár ló, akár asszony.) Ez az öreg Adjuze mintha nem is látta a vizet.

Ugy állt ott mozdulatlanul, mintha nem szomjazott volna ő is a többi lóval nyolc napon keresztül. Pedig a nyolc napon keresztül, mint a többi ló, ő sem látott egy esőpp vizet, nem hogy ivott volna.

Mélázva állott a tengerparton az öreg Adjuze,

a vén kanca. Kis vártatva a tengerből egy mén jött ki. Ez a tengerből kilépő mén meghágtá a parton álló kancát. Így lett a Kohailan el Adjuze.

Ismét két esztendő telt el.

Két év múlva megint nyolc napig, egy korty vizet nem sok, de annyit sem adott a lovászmester a lovainak.

A nyolcadik nap elmúltával újra kieresztette az istállóból a lovakat.

Azok pedig pihegve a szomjuságtól, mohón itták a vizet. Rettenetesen szomjaztak már.

Az öreg Adjuze ismét megállott a parton s meg sem kószolta a vizet, mintha nem is látta volna. A tengerből pedig kilépett a mén, meghágtá, s kanca lett utána.

Az áruhában lovászmesterként szolgáló királyi ifju ennek a Kohailan el Adjuzenak és Kohailannak az ivadékát gondosan nevelte. Mintha tudta, mintha sejtette volna, hogy ez a nemes vérből való állat fölviszi még az ő napját.

Ebben az időben kegyetlen haragban volt egymással a két szomszéd király. Háborút viseltek, véres háborút.

Már régen viaskodtak s egyik se tudott a másikon győzelmet venni. Megsokalták az okatlan vérontást. S az ellenség ifju királya párviadálra hívta ki az öreg királyt. A nép helyett harcoljanak meg ők. Aki a harcban elesik: annak népe meghódol az ellenségnek. Ezt az ajánlatot tette. Lázongott mindenki, de legjobban az áruhás királyfi, a lovászmester. Milyen egyetlen harc lesz az. Az ellenség királya ifju volt, erős, acélos karu. Az ő gazdája pedig öreg, reszketek is már

inai. Amaz élte virágjában, ez már a sir felé hajolva.

Tehetetlen haragjában a ház falára ment, ráült a falra, mintha lovagolta volna s meg is sarkantyuzta a ház falát s olyanokat mondott: «Csak én a szivedben megforgathatnám a lándzsámat, te kegyetlen király, ki az én királyi gazdámnak ádáz ellensége vagy!»

És mérgében a sarkával ütötte a ház falát, hogy abból kiserkedt a vér és pirosra festette a falat.

— Így verném én szét a te fejedet bösz királyi ellenség, aki a gazdám, a király ellen támadtál aki annak legyőzhetetlen ellenfele vagy.

A királynak szépséges leánya megleste a lovászmestert és meg is hallotta, mit mondogat az mérgesen magában.

És az apja királyi trónusa elé járult.

— Én édes királyi apám! Nem hallgathatom el, amiknek látója, amiknek hallója voltam.

— Miket láttál és miket hallottál én édes leányom — szölt busan az öreg király.

— Azt láttam, hogy a lovászmester felment a ház tetőjére s mérgében a ház falát ütötte, hogy a bokájából kiserkedt a vér és pirosra festette a ház falát — közben pedig ezt mondogta: így verném én szét a te fejedet, bösz király — királyi gazdámnak legyőzhetetlen ellenfele.

Az öreg király pedig szóla az öröknek:

— Hívjátok a lovászmestert királyi színem elé. Az áruhában levő királyi ifju régen várta már ezt. Büszkén lépett a király elé, pedig a fénylő arany trónus csak úgy kápráztatta a szemét.

hűszéggel hajlandó a javaslatban foglalt eskümintát szövegét felcserélni azzal, ami jelenleg a gondnok-ságoknak kiadott utasítás értelmében az államtanítókra nézve elő van írva, amely eskümintát a következőképpen szól (olvassa):

En N. N. az n.-ni állami elemi iskolához kinevezett rendes tanító, esküszöm az élő Istenre, hogy ő felsége, apostoli királyom, a magyar szent hazáért és annak törvényei iránt tántoríthatatlan és rendületlen hűséggel viseltetem, a hazai legfelsőbb és felsőbb hatóságok rendelkezéseit és a hivatalommal járó kötelességeket mindenkor lelkiismeretesen, hiven és pontosan teljesítenem. Isten engem úgy segítjen. (Általános helyeslés.)

Polónyi Géza kérdésére kijelenti, hogy a javaslat legtöbb rendelkezése a fővárosra nézve tárgyaltan. Sem a fizetés minimuma, amelyet a javaslat megállapít a fővárossal szemben, gyakorlati alkalmazást nem nyerhet, sem azon rendelkezésekre, amelyek a magyar nyelv oktatására vonatkoznak az eddigi törvény intézkedéseit hatályosabbakká akarja tenni, nincs semmi szükség a fővárossal szemben. De azon rendelkezések, amelyek pl. a tankötelezettségre vonatkoznak, továbbá a népiskolák mindennapos és ismétlődő tanfolyamainak megosztására vonatkoznak azok, melyek a tanfelügyeletre vonatkoznak, maguktól értetődőleg a fővárossal szemben is érvényesnek kell hogy birjanak.

Felmerült az a kérdés is, hogy nem volna-e törvénykezési szempontjából célszerű azokat a törvényeket, amelyeket a javaslat novellárisan módosít, bevenni ebbe a javaslatba és ezáltal népművelési ügyünket egységesen kodifikálni? Erre csak azt jegyzi meg, hogy valószínűleg tartja, hogy ennek a javaslatnak a szerkesztése oda fog vezetni, hogy az 1879: XVIII. törvények és az 1893: XXVI. törvények érvényben maradó szakaszait a maguk egészében beveggyék ide, hogy így legalább a két törvényeket kiküszöböljék törvénytárunkból, ezáltal a kezelést megkönnyítsük. Ami az 1868: XXX. törvényeket magát illeti, annak először is vannak oly fundamentális rendelkezései az iskolaállítás jogára nézve, amelyekkel ezt az ügyet komplikálni és a vita medrét ezáltal kiszélesíteni helyesnek nem tartanám. (Általános helyeslés.)

Azok között a javaslatok között, amelyekkel foglalkozni szándékozik, már most kell hogy kiemelje Bogdanovics Lucian az ismétlődő iskolák tanítási nyelvére vonatkozólag tett azon indítványát, hogy itt a magyar nyelv teljesen érvényre emeltesse, vagyis hogy azokban a tanítási nyelvek magyarrá tévessék.

Steinberger Ferenc azon megjegyzésére, hogy a javaslat a tanszabadságot sérti, továbbá hogy ellenmondás van abban, hogy a képzés és képzés nincs egy kézben, ő is kénytelen azon észrevételt tenni, hogy eddig senki sem értelmelte a tanszabadságot úgy, hogy az egyúttal a képzés szabadságát is magában foglalja, korlátlanul és teljes mértékben. Az államnak kötelessége azon fontos közérdekek szempontjából, amelyek a képzéshez fűződnek, mindennemű közfunkcionáriusoknak képzését, annak feltételeit és módjait a saját hatáskörében megállapítani.

Az állam tehát nem mondhat le ezen jogáról, mert ő kezkesedik a közönségnek arról, hogy az, aki bizonyos képzés birtokában van, e képzés megszerzésével csakugyan megszerezte azt a tudást, azt a képzettséget, amelyet a közérdek szempontjából az illetőtől a maga funkcióinak körében joggal lehet megkövetelni. (Ugy van!) Eppoly téves az az állítás, hogy ellenmondás van abban, hogy a képzés és képzés nincs egy kézben. Ennek a felfogásnak az egész művelt világ ellent mond gyakorlata. Foglalkozik ezután a tanítói fizetések kérdésével. Az ülés tovább folyik.

A japán-orosz háború.

Budapest, május 31.

A borzasztó kínos ütközetről ma nem érkeztek újabb részletek. Távirataink arról se számolnak be, hogy milyen volt a győzelem hírének hatása Tokióban, illetve a vereségé Pétervárott. Az orosz lapok inkább Port-Arthur bevehetetlenségét énekelik meg mindenféle variációban. Segítségükre van ebben a tekintetben Jakoblew kapitány, az elsüllyedt Petropavlovszk parancsnoka, aki tudvalevőleg egy mentőcsónakon jutott partra a nagy katasztrófa után.

A kapitány Port-Arthurról a következőket mondta egy interview alkalmával: Port-Arthur a szárazföld és a tenger felől egyaránt bevehetetlen. Hogy a japánok Port-Arthurt elfoglalhassák, ahhoz másfél-százezer főnyi seregbe volna szükségük s ennyi felett ott nem rendelkeznek. Az orosz vartüzérség van olyan jó, mint a japán s a közeledő támadó ellenséget halomra lövöldöznek az erődítményekből. Kiéhezteni sem lehet Port-Arthurt, mert temérdek sok eleség van ott egybegyűjtve.

Vigasztalásnak és biztatásnak ez elég, különösen ha hozzávesszük, hogy ugyancsak szentpétervári hír szerint a Czezarevics már június hó első napjaiban elkészül s a Retvizán is helyre lesz állítva, úgy hogy ez a két hatalmas orosz páncélos hajó a jövő héten már szintén akcióba léphet s egyelőre legalább Port-Arthur védelmében fejthet ki megfelelő tevékenységet.

Mai távirataink a következők:

Kinaiak mozgolódása.

London, május 31.

A «Daily News»-nak táviratozza niucsing-i tudósítója, hogy a kínai rablóbandák Senglingteto vezérlete alatt állanak, akit tavaly büntetésből száműztek. Az 5000 főnyi bandát a kínai és mandzsuriai lakosság támogatja, mert fel van bűszülve az oroszok ellen, akik falvaikat felperzselték.

A «Morning Post»-nak jelentik Karbinból: Hittérítők hírel hozták, hogy Saantung északi részén a kínaiak közt olyan mozgalom van keletkezésben, mint a boxer-lázadás idején.

A «Daily News» közli, hogy Port-Arthur helyőrsége 20.000 főnyi, amely két hónapra elegendő elléssel van ellátva. Azt a két tenger alatt járó naszádot, amelyeknek egyike a Hatsuse pusztulását előidézte, vasuton Vladivosztkba vitték.

Liaojang, május 31.

Itt azt híresztelik, hogy Ma tábornok seregéből kisebb csapatok elszéledve és különböző irányban Karbin és Mukden felé gyülekeztek, fegyvereiket elrejtették s várják a japánok előrenyomulását, hogy akkor ők is megtámadják az oroszokat.

Port-Arthur.

Berlin, május 31.

Csifuból táviratozzák, hogy ott nagy viharok dülnek és folyton eső esik, ami lehetetlenné teszi a hadműveleteket. A japánok gyors menetelésben közelednek Dalnyhoz. Nagy és nehéz ágyúkat azonban június közepe előtt aligha állíthatják fel s addig szó sem lehet döntő támadásról Port-Arthur ellen.

Tokió, máj. 31.

Tegnap délelőtt Togo tengernagy négy ágyunaszádot két torpedónaszádrombólval és két torpedónaszádot küldött Port-Arthurba, melyek ott a parti ütegek heves tüze közben kutattak és megállapították, hogy az oroszok az ujonnan épült kaoticsani erősségen új fényező állomást létesítenek. A 3. számú ágyunaszádot ellenséges löveg érte, miközben egy altiszt megölt, három ember megsebesült, egy ágyu megromlásodott. A többi naszádot nem érte baj.

Japánok partraszállása.

London, május 31.

A Morningpost tegnapi sanghaji jelentése szerint Korea északi partjain több japán szállítóhajóról csapatok szállottak partra.

NAPIHIREK.

Budapest, május 31

— (Időjárás.) Az északi maximum délfelé terjeszkedett, a nyugati depresszió pedig Angliára került. Európában az időnek száraz jellege megmaradt. Esőket Franciaországból és a Balkánról jelentettek. A hőmérséklet változása lényegtelen.

Hazánkban az ország déli és szörványosan a nyugati részein voltak kisebb esők. A hőmérséklet kissé alacsonyabb normális értékénél.

Jóslat:

Meleg és tulnyomóan száraz idő várható.

Hőmérséklet: + 21-2 C. fok.

— (Károly király nem megy Abbaiba.) Abbaiból jelentik, hogy Károly román király, kinek

érkezését már napok óta várták, tegnap táviratot intézett, hogy az utazásról lemondott.

— (Elmaradt kihallgatás.) Plósz Sándor igazságügyminiszter e hét csütörtökén nem ad kihallgatást.

— (Új kamarás.) O felsége, gróf Kietmansegg Károly alkonzulnak a kamarási méltóságot díjmentesen adományozta.

— (Dessewffy püspök az ifjusághoz.) A temesvári állami főgimnáziumban, mely most költözött díszes, új palotájába, tegnap avatták fel az intézet gyönyörű új zászlaját, melyen az első csanádi püspök, szent Gellért látható, amint szent István fiát, szent Imrét oktatja. Az iskolai ünnep előtt Dessewffy Sándor püspök az irgalmasok templomában a következő beszéd kíséretében avatta fel a zászlót:

A katolikus püspökök áldása mindig keresztény, de ebben az áldásban benne van a felebaráti szeretet is, mely minden emberre kiterjed és minden embert megáld. Atadom nektek ezt a zászlót. Ragadjátok azt meg erős kézzel és bátran hordozzátok az Isten, király és hazaszeretett zászlaját azon meggyőződésben, melyben valamikor itten e téren egyik ösötök, Losonczy hős lelkét kilehelte azon sereggel, melyben a magyar zászlót a román eredetű Drágfy lobogtatta több szerb kíséretében; azon meggyőződésben, melyben élt és halt a költő, midőn írta és éneklé: «Itt élned, halnod kell!» A magyar föld, amelyért annyi kebel vérezett, dicsőbb minden más földnél és a magyar kenyér jobb minden más kenyérnél! Azért ragaszkodjanak e földhöz és kenyérhez s legyetek hívek e zászlóhoz s lobogtassátok azt az Istent, a hit és erkölcs, a király és a magyar haza nevében. Amen!

— (Cyrill nagyherceg házassága.) Cyrill orosz nagyherceg készülő házasságáról újabb hírek érkeznek Szentpétervárról. Eszerint a cári udvar mindent elkövetett, hogy a házasságtól eltérítse a nagyherceget s azt is meg akarták akadályozni, hogy Cyrill Koburgba utazzék. Carskoje-Seloban legutóbb cs. e. ládi tanács volt, amelyen a cár, a cárné, ennek nővére, Erzsébet nagyhercegnő, Sergius nagyherceg, Moszkva főkörmányzója vettek részt. A tanácskozás nem vezetett eredményre. Udvari körökben azt beszélék, hogy a cár maga véglegesen nem volna ellen a házasságnak, csupán a keleti háború eredményét akarja bevárni s azután nem akadályozná meg a házasság létrejöttét.

— (Bérmálás a Ferencvárosban.) A székesfővárosban ma volt az utolsó bérmálás a Ferencvárosban. A szertartás reggel 9 órakor ünnepélyes zenés misével kezdődött meg a plebánia-templomban, amelyen dr. Kohl Medárd püspök pontifikált. Mise után a bérmálándókhöz Kohl püspök szép beszédet intézett, mely után Várossy Gyula székesfejérvári püspökkel, Kurz Vilmos apát-plebános, Berger Márk hercegprimási szertartásmester és a kerületi papság segédletével föladták a bérmálás szentségét, amelyben mintegy ezren részesültek. — Kohl püspök csütörtökön Nyitra megyébe utazik bérmálókörútra.

— (Szerb kereskedők Budapesten.) A fővárosban időző szerb kereskedők a mai délelőttöt szakmák szerint különböző üzletek és ipartelepek, továbbá a főváros nevezetességeinek megtekintésére fordították.

— (Egy gyalogló verseny áldozatai.) A reklám kinövésének, a zsurnalisztikai tulkapásoknak, amelyek a francia sajtó egyes organumai között valósággal divattá fajultak, szomorú áldozata van ismét. Egyes francia lapok között hihetetlen verseny fejlődött ki legutóbb. A reklám minden módját kieszelve, igyekeztek az előfizetők számát szaporítani, köztük nem egy — befolyásánál fogva — még a kormány támogatását is kibaszálta. Legutóbb a *Matin* «vezetett». Versenyt rendezett, amelyre körülbelül 2000 katonát jelentkezett minden fegyvernemből. A begyalogolandó ut hossza *negyvenöt kilométer* volt. A verseny elé izgatott érdeklődéssel nézett egész Páris. Elsőnek egy gyalogos közember érkezett, aki hat óra tizen-négy perc alatt tette meg az utat. A meglepetés azonban csakhamar fölháborodássá vált, amikor kitudódott, hogy egy katonát meghalt, harmincnégy napszúrást kapott s negyven katonát eltűnt. A kamarában tegnap heves ülés volt emiatt s kicsi híja, hogy *André* hadügyminiszter bele nem bukott ebbe a különös versenybe. Öt napirendet nyújtottak át az elnök-

nek, amelyek közül négy bizalmatlanságot jelezett ki.

— (Öngyilkos igazgató.) Milanóból táviratozzák a Berliner Tageblattnak, hogy Caesare Bosi, annak a milánói életbiztosító-társaságnak igazgatója, amelynek Luzzatti az elnöke, fobelötte magát. Állítólag gyógyíthatatlan idegben kergette a halálba.

— (Csehov a harctéren.) Manapság már nem elég jó poétának, írónak lenni, reklám is kell az ügyhöz, hogy valakit általánosan ismerjenek. Ezt az elvet vallja — ugylátszik — Csehov Antal, az oroszok nagyírú írója, kíról most azt a hírt hozza a táviró, hogy a keletázsiai harctéren utazott, hol mint tartalékos orvos akar szolgálatot teljesíteni. Lehetséges egyébiránt, hogy Csehov igazán nem reklámhajtásból utazik a harctéren, csak tapasztalatokat akar gyűjteni, de hát gonosz a világ: még az önzetlen cselekedetek mögött is üzletet sejt már.

— (Napszurás a díszszemlén.) Berlinből táviratozzák, hogy Spandauban rémes hírek keringenek arról, hogy mennyi sok katona kapott napszurást, mikor legutóbb a második gárdadandár feletti szemlét tartott a császár Döbernitzben. Azt beszélik, hogy igen sok katona meghalt napszurás következtében. Ezzel ellenkezőleg hivatalos részről csak annyit ismernek be, hogy a szemlén sok katona a kimerüléstől elájult, de az orvosok kéznél voltak és a beteg katonákat a kórházban ápolják. Arról mitsem tudnak, hogy haláleset fordult volna elő.

— (A sütőmunkások szakszervezetének fölosztatása.) A sütőmunkások egyesületének keretében fölmerült visszasságok a mai napon a sütőmunkások szakszervezetének fölosztásával értek véget. A belügyminiszter az 1875. évi 1508. sz. rendelet mellékletének kilencedik pontjában biztosított felügyeleti joga alapján a Budapesti Sütőmunkások Önképző- és Munkaközvetítő Egyesületének működését tegnap kelt rendeletével fölfüggesztette s elrendelte pénzkezelésének megvizsgálását, továbbá a könyvek, iratok és az esetleges vagyon őrizetbe való vételét.

— (Megsértett német nagykövet.) New-Yorkból táviratozzák berlini lapoknak a következő érdekes esetet, amelynek nyilván folytatása is lesz diplomáciai uton. A New-York Journal arról értesül Washingtonból, hogy báró Speck-Sternburg washingtoni német nagykövet legutóbb bejelentette magát az Egyesült-Államok hadügyi miniszterénél. Hast éppen Walter tengerészeti parancsnokkal tanácskozott és hosszú ideig várakoztatta a német nagykövetet. Végre nagy sokára fogadta a bárót, de nem négy szemközt, hanem az admirális és több hírlapíró jelenlétében, akik előbb is ott voltak a konferencián s a miniszter nem kérte őket távozásra, amikor a német nagykövet belépett. A New-York Journal megjegyzi, hogy Washingtonban politikai körökben kínos feltűnést keltett ez a modor, amelyvel a hadügyminiszter a német császár nagykövetével bánt.

— (Három színház a Margit-szigeten.) A József főherceg Szanatórium-Egyesület június 5-iki Margit-szigeti rózsafesztiválján három színpadot állítanak fel. Mindjárt az alsó sziget elején a sporttelepen felépül a Népszínház, melynek műsorát Vidor Pál állította össze és a jótékony művészgárda főnöknője Vidor Pálné. Az alsószigeten, külön színpadon tart előadást Hajós Mariska, a 13 éves kis primadonna, aki a téli hangversenyeken szép sikereket aratott primadonna-paródiáival. A felsőszigeti színpadon a Vig-, Király- és Magyar Színház java művészei segítik sikerre a jótékony célt.

— (Házasság.) Vledényi Schankebank Károly, hírlapíró, az «Alkotmány» segédszerkesztője a józsefvárosi plebánia-templomban vasárnap, május 29-én vezette oltárhoz Schmidt Melánia urhölgyet. Az esketési szertartást nagyszámu közönség jelenlétében Kanovics Béla apát-plebános végezte s utána szép beszédet intézett az új párhoz.

Kathy Dezső dr. június elsején, szerdán délelőtt tíz órakor tartja esküvőjét Budapesten a Kálvin-téri református templomban Huszár Ilona bárónővel.

— (Verescsagin utolsó levele.) A tragikus véget ért Verescsagin utolsó leveleit közlésezi most a híres orosz festő özvegye a «Ruszkija Vjedomoszti»-ban. A levelek a harctérről keltek és az orosz haditervre érdekes világot vetnek. Az egyik levél március 29-én kelt s így hangzik:

— Uton vagyok Mukden felé. Hadseregünk ez idő szerint 150.000 embert számlál, de mire ezt a levelet megkapod, nyilván a 200.000 fón is túl lesz

mert a Bajkál-tóról átlag 3000 katona érkezik napjában Mukdenbe. A vezérkar bizonyosra veszi, hogy a japánok legközelebb Mandsuriába törnek és megtámadnak bennünket. A hadvezetőség örvendezve látja a japánok készülődését s a vasutnak egy részét is szívesen feláldozta ennek a célnak érdekében. Ne csodálkozzál azért, ha arról értesülnél, hogy visszavonulunk. Azt a tervet, hogy már most rontsunk Koreába, minden józan sztratégia, például Kuropatkin is, elléli.

— (Táncos Mihály sírja.) Az 1848-49-iki nagy idők egyik ismert alakja: Táncos Mihály ott porladozik a Kerepesi-úti temetőben. A sírjára közadakozásból emeltek emlékoszlopot, amelyet azonban az idő már nagyon megviselt. A köztemetőkre felügyelő bizottság mai üléséből azt a javaslatot terjeszti a tanács elé, hogy a síremléket a főváros költségén állíttassák helyre. Ez, a mérnöki hivatal jelentése szerint, 1600 koronába fog kerülni.

— (Sikkasztás a francia hadügyminiszteriumban.) Párisból jelentik, hogy ott egy vad alatt álló tisztelet a Mont Valérien katonai fogházba vittek. A hadügyminiszter a lapokhoz intézett jegyzékében e hírt megerősítette. A Temps tudni véli, hogy Dautriche, első osztályú hadbiztosról van szó, aki a hadügyminiszteriumban működik. A letartóztatás oka az volt, hogy a hadügyminiszterium II. ügyosztályának pénztárából egy huszonötezer franknyi összeg, amelyre nincs fedezet, eltűnt. Az összeget, hír szerint, a rennesi Dreyfus-pőr idején a vezérkar bizonyos tanuvallomások megvásárlására költötte. Az ügy nagy feltűnést kelt.

— (Nyári mulatság a kőbányai templom javára.) A kőbányai református hívek június hó 2-án (Urnapiján), templomuk belső berendezése javára, Szamosy Elza, a Népszínház primadonnája, Eötvös Károly országgyűlési képviselő, Hegedűs Gyula, a Vigszínház művésze és a Ganz-gyári dalárda 120 tagjának közreműködése mellett Kőbányán, a «Régi sörház» összes fedett és kerti helyiségeiben tombolával, versenydíjtekézzel, világpostával, hangversenyyel és táncal egybekötött népies nyári mulatságot rendeznek. Belépési jegy személyenként egy korona.

— (Munkások merénylete.) Triesztből táviratozza tudósítónk, hogy szombaton büntetésből bezárták a Stabilimento tecnico egyik műhelyét. Ennek a feltűnést keltő rendszabálynak előzményei a következők: Mikor a tengerészet egyik felügyelője, Rubatsch Arnold legutóbb elment a Stabilimento technicoba megnézni a Károly főherceg számára készülő hajógépet, egy hatalmas vasgerenda röpült feléje, amelyet minden bizonynyal munkások akartak a tengerészeti felügyelőre hajtani ellenséges szándékkal. A gerenda nem találta ugyan a felügyelőt, de nagy megdöbbenést támasztott az eset. Lambecke mérnök-igazgató felszólította a munkásokat, hogy járuljanak költötségben a tengerészeti felügyelő elé és kérjenek tőle bocsánatot. A munkások erre nem voltak hajlandók, hanem megígérték, hogy maguk fogják kinyomozni a tettést. Ezért aztán az igazgató büntetésből bezáratta a hajógépgyárnak illető osztályát.

— (A pilisszentlászlói templom.) Budapesthez közel — a pilisi hegycsoport közepette — fekszik a 699 lelket számláló Pilis-Szent-László község. Népe római katolikus, tótajku, azonban már-már megmagyarosodó, teljesen szegénysorsu, mert határa alig tesz ki 600 holdat s az is gyengén termő. Földrajzi fekvésénél fogva, kényszerhelyzetből enyrgközség s ez az oka, hogy a szegény nép vállát 130—150 közt váltakozó községi pótdadó terhe nyomja, nem számítva ide az egyházi, iskolai, mezőerdő- és éjjeli őri kiadásait. A nép szíves szeretettel viseltetik magyar hazája és faluja iránt s templomában már magyar nyelven is adott hálát Istenének. De sajnos, a templom belsejét az idő olyannyira megviselte már, hogy az az Isten házához nem illő elszomorító állapotba jutott. Főoltárának képe tönkrement, le hullott, épp úgy a mellékoltár képe is. A szőcské korhadt, összeroskadni készül. Az orgona felmondta a szolgálatot. A falazat külső-belső vakolata lehulladozott. A község önérejből nem segíthet a bajon, mert nincs anyagi tehetsége hozzá. Azért kegyes adakozásra szólítanak fel mindenkit, hogy ki-ki, amennyit csak adhat, tehetségéhez képest járuljon hozzá a templom renovációjának költségéhez. A legcsekélyebb adományt is hálás szívevel fogadja Maltyasovszky Gergely pilisszentlászlói plebános.

— (Bojkottált újság.) Esztergomban történik a bojkott, mint nekünk jelentik. A primási városban

kétszer hetenként megjelenő Szabadság című lap, egy félhivatalos tudósítás szerint, a város társadalmára káros hatást gyakorol, miért is Wimmer Imre polgármester tekintélyes polgárok kérelmére értekezletet hívott össze, melyen 300 polgár jelent meg. Az értekezlet határozatilag kimondotta, hogy a lapot bojkottálja és támadásai senkire erkölcsi súlylyal nem bírnak. Az ügyet legközelebb a képviselő-testületi gyűlés elé viszik és a belügyminiszterhez, valamint a főispánhoz költöztetséget menesztenek.

— (Megerkeztek a spanyol harci bikák.) Ezt hírdetik vasárnap óta a budapesti lapok. A harci bikák toro de Lidia csordája, melyet a határállomásokon még az egészségügyi bizottságok sem mérészeltek megvizsgálni, megrökönyödven szörnyű bömböléseiktől. A harci bikák, melyeket rettenetesen elzárt vaskekre hozott a vonat s melyek vadon tenyésztetvén, embert még nem is láttak a lovas csordásokon kívül, akik tudvalevőleg szabad idejükben lírai költők szép Hispániában. A nevezetes bikák az állatkerbe bocsájtásuk alkalmával is megtartották szörnyen zordon bikaságukat s kettő mindjárt páros viadalt is rendezett, felhasítván egyik a másikának gyomrát. Hanem mindazonáltal igen kérjük Budapest és az ország idegesen érzékeny közönségét, ne méltóztassék nagyon megjedni ezektől a rettenetes spanyol bikáktól. Szemtanuk állítása szerint akkorak ezek a kis bestiák, hogy egy hortobágyi magyar bika elszégyenlené magát, ha ezeket a kollégáit meglátná s menten megtagadná a velük való atyafiságot. Akkorak ezek a rémes harci fenevadak, mint nálunk egy elcsenevedett kuli tehén, ugyanolyan görbe szarvakkal. Ezeket ugyan bátran keresztül-ugorhatja a vitéz toreador, anélkül, hogy megeröltelhetné magát. Azok körében különben, akik szerencsések voltak a bikamegerkezése pillanatában az állatkerben jelen lehetni, nagy véleménykülönbség támadt az iránt, hogy a spanyolok nem csaptak-e be bennünket, kecskéket szállítván bika helyett. A szabó-és borbélysegédek körében nyomban nagy vállalkozási kedv is keletkezett. A szabósegédek «Herkules» és a fodrászsegédek «Achilles» köre elhatározta, hogy részt kér a bikaviadalból. A bikaviadal-rendezés pedig azon gondolkodik, hogy vörös szakállu urakat nem bocsát a nézőtérre, mert a rettenetes harci bikák ezektől úgy megijednének, hogy meg sem állának a madridi Eskurialig. Különbben holnaputánig legyen béke és türelem s félre a gunyolódással. Hátha csakugyan bikák ezek a fekete-tarka kis bestiák és nem spanyol kakasok? Hátha nagyobb erő van bennük, mint Széll Kálmán óriási svájci bikáiban? A magyar közmondás is azt mondja, hogy kicsiny a bors, de erős, ami találós, mert a kicsiny ember legtöbbszőr mérgeesebb, mint az óriás. Lehet, hogy így van ez a spanyol bikáknál is, azért a rettenességükbe vetett illúzió ne párologjon el időnap előtt. Várjuk meg, mi lesz esütörtök délután. Az állat- és toreadorvédő-egyesületek elszörnyűködése-e, vagy pedig egy országos kacagás.

— (Bedőlt torony.) Sopronszentmárton községből jelenti tudósítónk, hogy az ottani régi templom tornya pénteken éjjel beomlott. A torony bezúta a templom tetjét és a templomban minden tönkrement. A kár negyvenezer korona. Érdekes, hogy a rombadőlt templomban csak a szentsír és egy üveggel bekerített kép maradt épségben.

— (Az utazási óvad alkalmából) felhívjuk a t. c. közönség figyelmét a Pesti magyar kereskedelmi banknak központi (V. Dorottya-utca 1.) házában, valamint összes fiók-osztályaiban berendezett tűz és betörésmentes magánpénztáraitra (Safe-Deposit), melyekben értékpapírok, ékszerek és mindennemű érték tárgyak a bérleti saját (egyedüli) zárra alatt igen mérsékelt díj mellett feltétlen biztonsággal megőriztetnek. A nevezett intézet ezüstterme nagyobb terjedelmű érték tárgyak megőrzésére (bőröndökbe, kosarakba, ládába csomagolva a közönségnek szintén rendelkezésre áll.

— (Szimfonia-zenekar.) A budai Szt.-Lukácsfőrdőben az első szimfonia-hangverseny június hó 1-én, szerdán lesz. A karmester, mint mult évben Wieschen-dorf Henrik tanár, a magy. kir. operaház tagja. Kitűnő új erők is lettek szerződötve. A magyarországi művészek közül emlitendők: Schnur, Meisel, Langheinrich, Brake, Stahl, Markl, Friedrich, Kürschner, Láng, Siegmann, Zirkl, Zaruba, Hiekisch; a külföldiek közül: Hermann Gaertner, a nürnbergi városi színház I. hangversenymestere, Carl Schimunek, a helsingforszi filharmoniai zenekar tagja, Joe Polak Amsterdamból, Hermann Jung Rigából, Oskár Keller Philadelphából,

ahol elsőrangú műintézeteknél működnek, stb. A zenekar 40 tagból áll. Az előadások naponként d. u. 5 órától esti 10 óráig a dunai park nagy vendéglőjében tartatnak meg.

— (Női gyászruhák.) Gyász esetek alkalmával ajánljuk Horváth és Halász női gyászruhakészítő vállalatát Budapest, IV., Váci-utca 26., Zsibárus-utca sarok, hol gyászruhák 4 óra alatt készülnek. Vidéki megrendelésnél sürgönyileg beküldendő a mellbőség és alhossza.

x Jókai Mór betegségében a Somatose kitűnő tulajdonságai ismét jó szolgálatot tettek. Mint a «Pester Lloyd» jelentette, a haldokló költő-királyt napokon keresztül kizárólag Somatose-val táplálták. Természetes, hogy ez a szer nem bírta a nagy költőt életben tartani, de kiválóságai ismét fényes bizonyítékot nyertek, mert Somatose nélkül a halál sokkal előbb állt volna be. Az orvosok ma minden súlyos megbetegedésnél kizárólag ezt a szert használják; jelesen a lábbadozókat erőhöz segíti és bátran állíthatjuk, hogy számtalan esetben a Somatose a beteg életét mentette meg.

x Fölvívjuk olvasóink figyelmét Herczeg és Horvát Budapest, Kerepesi-ut 52. szám alatt, az «Adria» szálló szemből létező női-divatáruháza.

x Páratlan a maga nemében a Müllert Albert ur (Budapest V., Kálmán-utca 18/H sz.) által feltalált kettős villamos delejes kereszt R. B. 86967. sz., mely nemcsak az emberi szenvedéseknek legnagyobb részét szünteti meg, de jótékonyan hat az egészség szervezetre is, mert az esetleg fellépő kóros tüneteknek elejét veszi. Többek között igen hatásos gyógyszer az általános gyöngeségnél és reszketésnél, amint ezt Werner József ur (Násá Slawonia) Müller Albert urhoz intézett elismerő levelében hálálkodva elismeri.

VIDÉK ÉS KÖZIGAZGATÁS.

— Szabadka városa tegnap Schmausz Endre főispán elnöklésével közgyűlést tartott, amelyen Gálfi György indítványát a tisztviselők fizetésének 25 százalékkal való emelése iránt a tanács javaslata ellenére elfogadták. A tűzvérségi kaszánya építésére a város árlejtést hirdet.

— A tolnavármegyei általános tanítóegyesület Báltaszéken tartotta rendes évi közgyűlést, amelyen számos vendégen kívül százötven tanító és tanítónő vett részt. Acs Lipót főgimnáziumi rajztanár a rajzolás tanításának újabb módszeréről tartott szak-előadást, Weisz Lujza szegvárdi tanítónő a hazafiság és történelmi tanításról tartott szabad előadást. Ezeket kívül Erdői Lipót, Gere Antal és Drzsó Lajos tanítók tartottak szabad előadást. Pályadíjat nyertek Nagy Béla tanfelügyelőségi tollnok és Károlyi Károly tolnai tanító. A közgyűlés Berzeviczy Albert közoktatásügyi minisztert táviratban üdvözölte, aki az üdvözlésre azonnal válaszolt. A közgyűlés végül Ujváry Béla kir. tanácsosnak az Eötvös-alap körül szerzett érdemeiért bizalmat szavazott. Közgyűlés után bankett volt.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Magyar királyi Opera. Wagner «Nibelung-ciklusa» foly most Operaházunkban. Tegnap a trilogia előjátéka, a «Rajna kincse» került színre, ezt követi ma a «Walkür». Az előjáték szereposztása nem volt ugyan kifogástalan, de azért az előadás, amelyet Kerner István mester egészen bayreuthi szellemben vezényelt, a maga egészében elég jó, sőt zenekari részében kitűnő volt. Takáts Alberiche és Dalnoki Miméje már gyakran méltott mesteri alkotás. Beck Wotanja és Gábor Logeja művészi intelligenciáról tanuskodott. A két óriást Várady és Kornai pompásan ábrázolta. Flattné mint Fricka és Scomparini mint Erda egészen a helyén volt. Szilágyiné, Kaczér Margit és Várent Vilma ajkáról pedig kellemesen hangzott a sellők éneke. A nézőtér nem télt meg egészen. Nem is csoda, ha közönségünk nem tudja élvezni a «Rajna kincse»-nek képtelenségeit. Ha még élne Offenbach, aki oly geniálisan parodizálta a görög olimpuszt, bizonyosan már régen megírta volna német olimpus parodiáját is. Hisz valóságos operettealakok a Wagner istenei: a hülye, pipogya Wotan, a házartos, nyelvélő Fricka, a szójátékokban utazó, furfangos Loge, az óriási kalapácsos mennydörgő Donner. Hát még a két óriás! Ez éppen

olyan, mint két mikulásnapi krampusz. Az undok törpékről, sárkányokról stb. nem is szólunk.

a. k.

* A kornevilli harangok a legrégibb szereposztások főszereplőivel csendültek meg tegnap ismét: Solymosi mint Gáspár apó és Hegyi Aranka mint Serpolette léptek föl. A nagy közönségnek nem sok tudomása volt ez érdekes szereposztásról, mert a lapok következetesen mellőzik a Népszínház beküldött jelentéseit s azokból a közönség tudomást nem vehet a változásokról. Mindkét szereplő elég művész arra, hogy tudomást vegyünk róluk ily alkalomból s konstatáljuk, hogy Solymosi Gáspár apója mit sem veszített régi drámai erejéből s ma is oly erős s a téboly-jelenetben megrázó hatása volt, mint negyedszázad előtt. Hegyi Aranka kinőtt már a rövid szoknyácskából és ingvállból, az ő cárnői megjelenése nagy akadály Serpolette ugrifüleskedésének s játékban csak ott volt helyén, ahol mint grófnő, selyemruhában jelenik meg. Finom éneke és énekművészete azonban most is diadalt aratott, különösen az utolsó felvonás «csiger dalá»-val, melyet meg is kellett ismételnie. A régi szereposztásból kiemelkedik Raskó széphangu, izléses márkija, kinek keringőjét meg kellett ismételnie.

V. S.

* A Népszínház most készül Valabregue és Hennequin «Vacance de mariage» című énekes vígjátékára, melyet Heltai Jenő «szalmaözeveggy» címmel dolgozott át. Az ujdonság a jövő héten kerül bemutatásra.

* Budai Nyári Színház. A Budai Nyári Színházban szombaton előadják a «Hunyadi László-t. Lortzing «Cár és ács» című vig operájából megkezdtek a színpadi próbákat.

SPORT.

Alagi futtatások.

— Első nyári meeting. II. nap. —

Alag, május 31.

A jó program és a kellemes idő ma is szép közönséget csábított az alagi versenytérre s a futamok ugy látszik meghálálják az érdeklődést, mert bár a kemény pályára nagyon ráférne már egy kis eső, elég nagy mezőnyök vesznek részt az egyes versenyekben.

A lapunk zártáig lefutott versenyek eredménye következő volt:

I. Eladók handicapja. Díj 1000 korona. Táv. 1600 méter. Gróf Pejacevich Albert Tetramund-ja (lov. Krause) első, Pernassus második, Csiriz harmadik. Futottak még: Servus Brezina, Standard, Felemás, Robber, Eventuel, Fulvia, Barot, Mucuska. Tot. 10 : 27. Helyre 50 : 72, 146, 146.

II. Eladókak adatyversenye. Díj 1500 korona. Táv. 4000 méter. Mravik P. Ikaros-ja (lov. Csompora) első, Strauss második, Erc harmadik. Futottak még: Tudor, Dreyfuss II. kitört. Tot. 10 : 14. Helyre: 50 : 54 és 58.

III. Palotai akadályverseny handicap. Díj 1500 korona. Táv. 3600 méter. Gróf Pejacevich A. El Batidor-ja (lov. Krouse) első, Gyömbér második, Délipók harmadik. Futottak még: Limonádé, Biztos és Dreyfuss II. kitörték. Tot. lapunk zártakor még nem volt.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— Merénylet egy főtárgyalási elnök ellen. A budapesti büntető bíróságnál ugylátszik napirenden van mostanában, hogy a pörösködő felek vagy a vádlottak az igazságszolgáltatás keretén kívül önmaguk vegyének elégtételt maguknak. Tegnap egy vádlott, akit becsületsértés vétségéért 20 korona pénzbüntetésre ítélte el a bíró, félholtra vert egy ellene valló tanut, ma pedig két rovtott multu, közveszélyes kitiltott betörő tolvaj a táblai ítélet kihirdetése közben székkel támadtak rá az elnökre.

A büntetőtörvényszék I. számú főtárgyaló termében ma délelőtt hirdette ki Cseke Kálmán főtárgyalási elnök vezetése alatt álló tanács a királyi ítéletáblának ítéletét Jarazsán György rovtott multu vásári alkusz és Kranduch István ugyancsak rovtott multu kovácssegéd előtt. A büntető törvényszék mindkét vádlottat három hónappal ezelőtt betöréses lopásért ítélte el és pedig Jarazsánt 2 évi fegyházra, Kranduchot pedig 1 évi börtönre. Ezt

az ítéletet indokainál fogva helybenhagyta a királyi ítéletábla azzal a hozzáadással, hogy mindkét vádlott büntetéséből április hó 29-ig 5 hó kitiltótnak veendő. Cseke Kálmán elnök, midőn a tábla ítéletét kihirdette, megkérdezte a vádlottakat, megnyugszanak-e vagy felebbeznek. Kranduch erre éktelen káromkodásban tört ki s mielőtt a kísérő börtönőr meggátolhatta volna, felkapott egy széket s azt teljes erővel az elnöki emelvény felé hajította. A nehéz széket azonban a korlát felfogta. A nagy erővel dobott szék dr. Brand Arnold jegyzőt a karján megsértette. Kranduch példáján felbuzdult az amugy is hirhedt verekedő természetű Jarazsán György is s ő is egy felkapott széket dobott, amelyet előbb feje fölé a levegőben erősen megcsóválta. E közben mind a két vádlott valósággal dühöngött s éktelen káromkodással szidta Cseke elnököt. Ekkor az újságírók padsorában ülő dr. Róth Sándor ügyvéd átugorva a korlátot, a bírói tanácskozó termen keresztül a folyosóra rohant s segélyért kiáltott. A tágas folyosókra nyomban összeverődött mintegy 100 főnyi tömeg. Ezek között volt nyolc honvédszénész is, akik a II-od emeleti folyosóról rohantak le. Mikor lérték, látva a veszedelmet, a szorongatott helyzetben levő három börtönőr segélyre siettek. Vad dulakodás támadt erre a katonák, börtönőrök és a két dühöngő rab között, akiket közel 5—6 percig tartó harc után a markos katonák megleküztek. Ezen munkájukban már segélyükre voltak az elősiető börtönőrök is. Jarazsánt és Kranduchot újból elővezették, de most már megvasalva s megkezdődött az újabb tárgyalás. Dr. Molnár ügyész bejelentette, hogy joga van neki a főtárgyalás folyamán elkövetett ezen újabb s a btkv. 165. §-ába ütköző hatóság elleni erőszak büntetéseért nyomban vádat emelni s elítéltetést kérni. Elnök a két vádlottat szólította elő. Ezek hallani sem akartak az újabb vádról s egyre azt hangoztatták, hogy őket igazságtalanul ítélték el s védőt kértek. Elnök dr. Kis Ferenc és dr. Kun Tibor ügyvédekkel rendelte ki, akik kérték az ügynek a vizsgálóbíróhoz leendő áttételét. A bíróság ezt a kérelmet elutasította s a védelem előterjesztése után a két dühöngő vádlottat hatóság elleni erőszak büntetéseért 1—1 évi börtönre ítélte. Az ítélet ellen az ügyész sulyosbítáért, a vádlottak és védők pedig felmentésért felebbeztek. Ítélet kihirdetése után a két szitkozódó rabot visszavitték a fegyházba.

— Egy volt primadonna püre. Dr. Boross Ernőné, született Bojár Teruska volt színésznő 1902. évi május 4-én szerződést kötött Szalkay Lajos miskolci színházigazgatóval, amelyben kötelezi magát, hogy 1902. május 4-től kezdődőleg egy évre mint első szubrette-énekesnő működik a társulatnál. A művésznő a szerződésben elvállalt kötelezettségének nem tett eleget, hanem két héttel később tudtára adta az igazgatónak, hogy egyáltalán fel sem lép, mert férjhez megy. Szalkay ez értesítés után 5000 korona kötbér erejéig pört indított a művésznő ellen és a budapesti királyi törvényszék most el is marasztalta a kötbérösszegben Bojár Teruskát.

— A letartóztatott pékek kihallgatása. A rendőrségnél letartóztatott pékegégeket: Tatár Dénest, Melitorisz Gyulát, Stark Bélát, Komka Pétert, Koffler Nándort, Sándor Mihályt, Stefánics Kálmánt, Végh Györgyöt és Litack Pált átkisérték az ügyészséghez. Megelőzőleg Tatár Dénes, a sütőmunkások önképző- és munkaközvetítő-egyesületének az elnöke vallomástételre jelentkezett és részben bevallotta, hogy Kápolnai leszurását illetőleg megbeszélések folytak és erre a célra pénzt osztottak ki. Stefánics és Végh ellen gyilkosság kísérlete című, a többiek ellen ebben való részesség s ezen cselekményre való felbujtás miatt indítványozza a vizsgálatot s természetesen a vizsgálati fogságot is. A rendőrség a bűnügyi iratokat lemaszoltatta és felterjesztette a belügyminiszterhez, kérve, hogy e vizsgálások alapján a sütőmunkások egyesületét oszlassa fel.

— Nagy Ákos megszökött. Emlékezetes a kadarkuti nábob végrendelete körül folyt per, mely azzal végződött, hogy Nagy Ákost a Kuria egy évi börtönre ítélte. Az elítéltek most kellett volna megkezdenie büntetését, de ő ehelyett nagyobb kölcsönt vett fel birtokaira és megszökött. Hol — merre jár, senki sem tudja, csak fivére sejtí, hogy Nagy Ákos Azzianak vette útját, hogy elkerülje a börtönt.

NYILTÉR. *)

Dadogást és minden beszédhibát sikeresen gyógyít SOLT LAJOS tanfolyama. Budapest V., Báthory-utca 20. szám. Fölvétel 12—1-ig.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

KÖZGAZDASÁG.

Budapest, május 31.

A Magyar Gazdaszövetség igazgató választmánya *Dárdnyi* Ignác elnöke alatt ülést tartott, amelyen örömmel karolták fel a *Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület* által felvetett azt az eszmét, hogy az augusztus 28-tól szeptember 7-ig tartó veszprémi kiállítással kapcsolatosan egy a Kassán tartott agrárgyűléshez hasonló *összejövetel* rendeztesse, amelynek előadói foglalkozzanak az ország gazdánépét illető legaktuálisabb, legégetőbb kérdésekkel. A tervezet előkészítésére *Bernát* Istvánt és *Rubinek* Gyulát küldték ki s egyúttal elhatározták, hogy a rendezésben való részvételre az O. M. G. E.-et is felkéri. A Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület a kiállítással kapcsolatosan a Bakonyban és a Balaton vidékén tanulmányi kirándulást óhajt rendezni. Az eszmét a Gazdaszövetség is felkarolja s tagjait az abban való részvételre buzdítja. Hosszabb eszmecserét idézett elő egy a Szövetség régebbi felterjesztésére érkezett kultuszminiszeri leirat az *egyetemi agrároktatás* tárgyában. *Forster* Géza, *Bujanovics* Sándor, gróf *Károlyi* Sándor *Szilassy* Zoltán vezérbeszédje után a teendők megállapítása végett *Balás* Árpád elnöke alatt öttagú bizottságot küldtek ki. Beható vita alapján kimondta továbbá a választmány, hogy a magyar közigazgatás, közgazdaság és igazságszolgáltatás terén észlelhető bajok felderítése végett megkezdett akcióját a Szövetség ez év őszén tovább folytatja s amennyiben szükséges, a készülő szövetkezeti törvényjavaslat ügyében még az év folyamán a Szövetség által gyűjtött anyag felhasználásával tágasabb körű értekezletet rendez. *Bernát* István igazgató előterjesztést tett a Szövetség által rendezett *szociális előadások* sikeréről, melyet a választmány a maga részéről örömmel erősített meg s *Cserny* Károly, *Nagy* Emil és *Löherer* Andor felszólalása után abban állapodott meg, hogy nemcsak Budapesten folytatják ez előadásokat, hanem az országnak egyes jelentékenyebb vidéki városaiban is, ott t. i., ahol erre hajlandóság mutatkozik s igyekezni fog a Szövetség a *szociális érzék fejlesztése* által az okos társadalmi munka útját egyengetni. Ezenkívül a *falvakban* is fognak a nép felfogásához és szükségéhez alkalmazkodó *szabad előadásokat* rendezni.

Komárom mint gabonakereskedelmi központ. A Komárommegyei Gazdasági Egyesület mozgalmat indított egy *nagyszabású gabonarakartárszövetkezetnek* Komáromban való létesítésére. Tudvalevő, hogy a beruházási törvény jelentékeny összeget szán a komárom-érsekújvári vasúti összeköttetés kiépítésére s a komáromi kikötő munkálataira. Komárom városa ezek megvalósulásával jelentékeny közlekedési csomóponttá lesz, miáltal gabonakereskedése, mely eddig is jelentékeny volt, előreláthatólag újabb lendületet vesz. A tervebe vett gabonarakartárszövetkezet révén maguk a termelők közvetlenül elősegíthetnék ezt. Ezenkívül a szövetkezet — miután Komárom nagyszabású katonaság állomáshelye — biztosítaná az egész vidék gabonatermelői részére a *hadserg-ellátásban* való részvételt. A gabonarakartárszövetkezet tervét a leginkább érdekelt komárommegyei gazdák rokonszenvesen fogadták, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a maga részéről szintén megtesz minden lehetőt annak megvalósulása érdekében.

Munkásházák építése Békésmegyében. *Gyuláról* jelentik: Tallián földmívelésügyi miniszter a vármegyei *munkásház-építőalapnak* újra 12.000 korona segélyt engedélyezett. A vármegyei törvényhatósági közgyűlésen ezt *orosházi* munkásoknak szavazta meg. Békésen *Popovits* Sylveszter főszolgabíró elnökletével 20.000 korona kölcsönt szavaztak harminc szegény békés-ponyvaháti munkásnak munkásházakra. A munkáskolónia Békés-Ponyvaháton még ez évben fölépül.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

A merkantilisek egyik lapja, mikor a panasz általános és az ország legtöbb helyén ugyszólván fél-

termést remélnék, még mindig a baisse pártján áll s azt iparkodik támogatni. Ugyanily véleményt hangoztatott néhány héttel ezelőtt is, mikor még az árak 1 forinttal olcsóbbak voltak s ime, mi az eredménye. A hausse erős elemei érdekeltégük egy részét, miután azt már önönmaguk túlnagyra becsülték, lebonyolították, vagyis inkább nyereséglebonyolításokat eszközöltek, azonban a véleménye még mindig az, hogy mihamarább jóval magasabb árak kerülnek felszínre.

A baisse azzal érvel, hogy a netáni eső a buza állapotán nagyon sokat javít. Az tény, hogy az eső egyéb más terményekre nagyon hasznos volna. *Egy igen előkelő gazdától nyert értesülésünk szerint azonban a netáni eső a buza állapotán már mit sem változtat, mert annak állapota már meg van bélyegezve.*

Az ország főbb gabonatermelő helyeiről tudósításaink egybehangzóan jelentik, hogy buzában az utóbbi napokban a helyzet annyira rosszabbodott, hogy *csupán féltérmetre számítanak, sőt egyes helyeken már ennél gyengébbre is.*

Ma az üzlet, miután a várva-várt eső főként Bányában, Bácskában és az Alföldön nem következett be, megzilárdult. Malmaink is kénytelenek voltak a piacra kerülni néhány ezer métermássa buzát 10—15 fillérral magasabb áron magukhoz váltani.

Készáru-piac.

Buza tartózkodó eladási hajlam és jobb vételkedv mellett elkelt körülbelül 12.000 métermássa 10—15 fillérral magasabb áron.

Rozs 5 fillérral drágább.

Zab és takarmányárpa változatlan.

Tengeri szilárd.

Buza:

Tiszavidéki: 1000 mm. 78-8 k. és 200 mm. 78-8 k. 9.40 korona, 2000 mm. 80-5 k. 9.40 korona, 100 mm. 80-5 k. 9.30 korona, 100 mm. 80 k. 9.35 korona, 400 mm. 79-5 k. 9.20 korona, 200 mm. 78-5 k. 9.17-5 korona.

Fejérmegyei: 800 mm. 78 k. 9.10 korona, 200 mm. 77 k. 8.95 korona, 500 mm. 76-5 k. 8.25 korona, 150 mm. 75-5 k. és 150 mm. 75 k. 8.70 korona.

Pestmegyevidéki: 200 mm. 80 k. 9.27-5 korona, 200 mm. 80 k. 9.17-5 korona, 150 mm. 79 k. 9.15 korona, 100 mm. 79 k. 9.12-5 korona.

Felsőmagyarországi: 1400 mm. 76-4 k. 8.90 korona.

Bánási: 100 mm. 80 k. 9.15 korona, 300 mm. 77-5 k. 9.15 korona, 100 mm. 78-5 k. 9.15 korona, 1100 mm. 78 k. 9.— korona.

Rozs: 300 mm. 6.50 korona, 200 mm. 6.50 korona, 100 mm. 6.50 korona.

Zab: 100 mm. 5.90 korona, 100 mm. 5.80 korona, 100 mm. 5.67-5 korona.

Tengeri: 2500 mm. 5.23 korona, 700 mm. 5.24 korona, 4000 mm. 5.20 korona, 100 mm. 5.25 korona.

Érték-tőzsde.

A megnyitás irányzata szilárdnak volt mondható, bár az előtőzsde folyamán alig volt 50 fillérről magasabb eltérés a nemzetközi papirokban. A déli tőzsdén kevés volt az üzlet s még a vezető hitelrészvényekben sem történt 2—3-nál több kötés. A helyi piacon a Danubius, a Ganz- és a fegyver- és gépgyár-részvények élénk kereslet mellett emelkedtek.

Az előtőzsdén jegyeztek:

Osztrák hitel	641.50	642.—	641.75	—
Magyar hitel	749.50	750.—	749.50	—
4% koronajáradék	97.20	97.20	—	—
Leszámitolóbank	451.50	451.50	451.50	—
Jelzálogbank részv.	502.—	502.—	502.—	—
Rimamurányi	489.—	489.—	489.—	—
Városi villamos	332.—	332.—	332.—	—
Budapesti Közfűtő	576.—	576.—	576.—	—

A déli tőzsdén zárultak:

Osztrák hitelrészvény	641.75	—	—	—
Magyar hitelrészv.	748.—	—	—	—
4% koronajáradék	97.20	—	—	—
Leszámitolóbank	451.50	—	—	—
Jelzálogbank részv.	502.—	—	—	—
Rimamurányi	489.50	—	—	—
Városi villamos	332.—	—	—	—
Budapesti Közfűtő	576.—	—	—	—

REGÉNY-CSARNOK.

Örök éjszaka.

Írta: Maurice Montégut. (1)

Tizennyolc éves szende lányka volt. Nem pillantotta meg a világot soha, mert világtalanul született.

Szép tiszta szeme sohasem élvezte a nap ragyogó sugarát, sohasem látta meg a világ kül-

színét. Örök homályában mit se tudott a tarkaságról, az életről...

Melankolikus gyermek volt, mint mindenki, aki e földi életben ártatlanul kárhozott örök boldogtalanságra.

A család csak úgy hívta: a szegény Maris! Voltak fivérei, nővérei, akik mind egészségesek voltak, megvolt szemük világa és friss életkedv duzzasztotta szívüket. Mind gyöngéd szeretettel viseltettek a gyöngé, kecses Maris iránt, de magára hagyták, ha játszani mentek; hisz nem vehetett részt a gyermekek pajzánkodásában, fel se fogta azokat.

A kis leányból hajadon lett s ekkor a gyermekleány melankolikus kedélye állandó bánatosságra változott.

Egyre jobban belemélyedt hasznavehetlen szemének a rejtelmes sötétjébe és csak ritkán szólalt meg.

Órák hosszat elüldögélt mozdulatlan, némán és önmagába merülve elgondolkozott azon, hogy miért is született ő, minek is van a világon, de kérdéseire nem volt válasza.

Mult az idő, nővérei férjhezmentek és elhagyték férjük karján az atyai házat. A leányok után a fiúk mentek el hazulról, egyik katona lett, a másik kereskedő, kiléptek a világba s az fel-táruult előtűk örömeivel.

Szegény Maris otthon maradt, egyedül az öregedő szülők mellett.

Ez ideig a ház zajától táplálkozott lelke. A megszokott kedves hangok örömmel töltötték el s általuk közelebb érezte magához a külvilágot, melyet nem ismert; azok a hangok tartották benne azt a kicsiny életkedvet, mely még pisladozott lelkében. Most azután lassan-lassan kialudt ez a kis maradék is. Atyja és anyja már koros volt, az élet gondjaiban és szőfukar, így aztán a ház hamar csendes és szomorú tanyá lett.

A szegény vak leányt a kétségbeesés mindinkább elfogta és reszkette gondolt a jövőre. El fog mulni ifjusága, szülei el fognak költözni az örökvilágba s ő vissza fog maradni, világtalanul, mindenkitől elhagyottan.

Ez időtől még szomorubb lett egész lénye, alig hagyta el nagy ritkán karosszékét és félelmes gondolatai közt kezére támasztotta aranyászóke fejét. Olyan volt, mintha gyöngéd szemrehányást tenne a megfoghatlan sorsnak, hogy ilyenek teremtetten örökös szenvedésre.

Szomorú világ ez tizennyolc éves bájos leánykának.

Hanem egy nap új hangok zavarták a ház csendjét, két idegen járt ott. Az a két ismeretlen nyugtalanította őt. Mit akarthattak? Miért jöttek? Mi érdek hozhatta őket ide? Anyja nemsokára megmondta neki.

— Kedves gyermekem, kelj fel, örülj, vigadj, mert nem remélt szerencse derült reád. Szomorú végzeted dacára, mely örök sötétségre kárhozott, két ritka szívű, nemes lelkű férfinak megtetszett arcocskád, szépséged. Mint előbb testvéreidet, úgy most megkérnek téged is, kezdetet kérik, mert szeretnek és hozzá egyszerre kettő. Te válaszsz!

Figyelj! Az egyiket Istvánnak hívják, 25 éves, szép ifju, jó körülmények közt él és méltó hozzád. Köztisztelőben részesül és bárki megirigyelhetne téged érte. A másik már nem oly fiatal, talán nem is mondható fiatalnak, majd 40 éves ép oly kiváló tulajdonságai vannak, mint az elsőnek, biztos állású ember, de már a fiatal kor ábrándjai nélkül, ellenben érett élettapasztalattal. Emilnek hívják. Mindkettőjüknek egy óhaja van. Jóvá akarják tenni a sors igazságtalanságát és biztos kézzel akarnak vezetni az uton, mely a boldogsághoz vezet. Nemsokára megint itt lesznék. Hallgassd meg őket a te komoly eszeccskédél és nyujtsd kezéd annak, akit szived választ; mindkettő nemes jellem és bármelyiket választod is, választásod nem lehet rossz.

Igy beszélt az anya világtalan leányához s hangjában az elégedettség csengett, leánya pedig ámulva hallotta a mondottakat s aki eddig azt hitte, hogy már elveszett számára a világ, most megmentve érezte magát. (Vége köv.)

Felelős szerkesztő: MAGYAR GYULA.

Laptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóvállalat.

Becslési áron alul adatnak el még a lent felsorolt cikkek, mivel azok többé raktáron nem lesznek.

1 elegáns Saphir pongyola	becsár 5.—, eladási ár 2.50 frt
1 remek delain pongyola	12.—, " " 5.—
1 remek szövet felsőszoknya	12.—, " " 3.50
1 gyönyörű angol szövet v. luster-alj	10.—, " " 4.50
1 remek f. selyemfényű cloth alsőszoknya	6.50, " " 3.—
1 selyem taft alsőszoknya (suhogó) csipkedésszel	16.—, " " 7.50
1 elegáns tavaszi Havelok finom angol kelmekből	16.—, " " 7.75
1 finom szövetruha minden színben	25.—, " " 10.—
1 legfinomabb selyemblouz	15.—, " " 6.—
1 remek costum, kabát és alj	24.—, " " 12.—
1 doubl. szövetgallér, kockás belsőjével	14.—, " " 8.—
1 finom selyemruha, elegáns, dus díszítés	45.—, " " 12.—
1 finom utazó köpeny	12.—, " " 6.50
1 tiszta cérna abrosz, 6 szalv. ajour széllel	9.—, " " 3.25

1 tolltartó ágyhuzat, erős, mint a bőr, 80 rőf	becsár 9.50, eladási ár 6.— frt
1 Pius-pápa vászon, remek min.	9.50, " " 5.25
1 vég tiszta len crész, al-kalmi vétel	22.—, " " 12.50
1 ablakra v. csipkefüggöny, remek minta	4.50, " " 2.25
1 tet. vászon pohártörő	2.40, " " 1.60
1 smyrna-szőnyeg, 260 sz., 3 m. h.	18.—, " " 8.50
1 méter valódi spargaszőnyeg, tartós minőség, 90 széles	1.25, " " .95
1 méter ugyanaz, 65 széles	1.10, " " .70
1 vég irlandi vászongy 54 rőf	17.—, " " 9.25
1 chine paplan, 2 személyre, ujd.	12.—, " " 5.50
1 valódi clothpaplan, remek min.	8.50, " " 4.25
Vászon ingek	1.50, " " .65
gazdagon díszítve	3.—, " " 1.50
1 ruhára való remek delain 7 mtr. minden színben	3.75
1 ugyanaz másfajta delain 7 méter	2.10

1 ruhára való fekete kamgarn, 120 széles, 5 m. 5.25 frt	
1 teljes blouza való tiszta selyem, 4 méter	becsár 7.—, eladási ár 3.50
1 vég rumburgi vászon, 88 m.	19.50, " " 9.75
1 vég damaszt csínvát ágynemű, csikos vagy virágos	13.—, " " 6.50
1 vég cérna kanavász 80 rőf	9.90, " " 4.95
1 ág és asztalkészlet (3 drb)	10.50, " " 5.25
a legfin. nehéz minőségű	17.—, " " 8.50
1 ablakra való szövetfüggöny	2.30, " " 1.15
a legfinomabb nehéz minőségű	2.50, " " 1.25
1 tucat finom zsebkendő	1.50, " " .75
a legfinomabb	2.50, " " 1.25
a legfinomabb cérna hat szit, tet	5.—, " " 2.50
1 mirtus-koszoru, fátlyallal együtt	6.—, " " 3.—
Csodajó lepedő-vászon, gyepen fehéritett	16.—, " " 7.75
Ágy elé való remek minta smyrna	7.75, " " 3.80
A legjobb fajta smyrna	3.60, " " 1.80
1 kész vászonlepedő	1.90, " " .95

Minden vevő 10 korona rendelésre egy smyrna szőnyeget kap teljesen ingyen és egy életnagyságu krétarajz-arcfépét.

HERCZEG és HORVÁT Budapest, Kerepesi-ut 52.

SZÍNHÁZAK.

Szerda, 1904 június 1-én.

M. kir. Operaház.

Mignon.

Regényes opera 3 felvonásban. Zenéjét szerelte: Thomas A. Kezdeté fél 8 óraker.

Nemzeti színház.

Csetepaté.

Vigjáték 1 felv. Irta: Lenkei Henrik.

Utána:

Miss Hobbs.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta: Jerome K. Jerome. Kezdeté fél 8 óraker.

Népszínház.

A kornevillei harangok.

Regényes operette 3 felvonásban. Zenéjét szerző: Planquette Róbert. Kezdeté fél 8 óraker.

Vígyszínház.

A berlini Neues és Kleines Theater vendégjátéka:

Barnelmi Minna.

Kezdeté fél 8 óraker.

Király színház.

En, te, ő!

Nagy operett 3 felvonásban. Irta: Caillavet és Flers. Kezdeté fél 8 óraker.

Magyar színház.

A kéjvonat.

Böhözát 3 felvonásban. Fordította: Mérei Adolf. Kezdeté fél 8 óraker.

Uránia.

Velenec.

Kezdeté fél 8 óraker.

Fővárosi nyári színház.

A kaméliás férfi.

Fővárosi életkép énekekkel 3 felvonásban, előjátékkal. Kezdeté fél 8 óraker.

A városligeti nyári színház.

Otthon.

Dráma 4 felvonásban. Irta: Sudermann Hermann. Kezdeté fél 8 óraker.

Olvasóink figyelmét felhívjuk a **KALAP-KIRÁLY** tavaszi elsőrangú különlegességeire **Budapest, Kossuth Lajos-utca** (Klotild Palota).

3, 4 és 5 koronás különlegességekben elismert specialista. Divatlap küldeték. 253

BIKAVIADALOK

BUDAPESTEN

az állatkert területén épült óriási arénában 1904. évi június hó 4-én, 5-én és 8-án

POULY fils

a Sevillában I-ső díjjal kitüntetett

TOREADOR

Spanyol- és Délfranciaország első «Quadrillo»-jával. 24 vadon tenyésztett szilaj spanyol bika, herceg Osuna, Viret, Dijol, Desfondo, Chabrara, valamint Pouly bika-tenyésztéséből.

Helyárak: Páholy (négy személyre) 100 korona ülőhelyek: 15, 12, 10, 8, 6 és 4 korona.

Jegyek előre válthatók:

a Központi Menetjegyirodában (Budapest, Vigadó-tér 1. szám), a Royal-szállodabeli fiókirodában, az állatkert pénztáránál és nagyobb dohánytözsdekben és a Központi Menetjegyiroda összes vidéki fiókirodájában. **A bikaviadatok kezdete fél 8 óraker.**

Minden öszülő egyénnek nélkülözhetetlen a **Tábor-féle**

Haj-Regenerateur mely csakis **Tábor** gyógyszer-tárában kapható. — Ára 2 korona.

Ez nem hajfestő! Ártalmatlan! Szintelen folyadék!

Sem a kézen, sem a fejbőrön, sem a ruha szövetén semmi foltot nem hagy és épp oly egyszerűséggel használjuk, mint mikor vízzel bekenjük a fejünket. Az őz hajat 8-10 nap alatt olyan színűre varázsolja, mint az fiatal korban volt, anélkül, hogy festené. Férfi és nő egyaránt biztos eredménnyel használhatja. Hatásért elvállalom a kezességet! — Aro szállítására a leghatásosabb a **csoda-erém**. Szeplőt, májtöltöt és minden arctisztatlanságot 4-5 nap alatt eltüntet és nem engedli, hogy újra kiüssön. Hatásért teljes szakavatosságot vállalok. Ára 1 korona, hozzávaló szappan 70 fillér.

Fenti szerek kizárólagos megrendelési helye: **Tábor**

Gyula gyógyszer-tára Alberti-Irsán.

SCHMIDT M.

szilgyártó, nyerges és bőröndös Bpest, VIII., Kerepesi-ut 2/5. Kocsizó- és lovaglószerszámok. Mindennemű utazóbőröndök.

Megrendelések és javítások pontosan és jutányosan eszközöztetnek.

CSALÁDI REGÉNYTÁR

A művelt katolikus olvasóközönség számára.

Kiadja

a Szent-István-Társulat.

Ára angolvaszonkötésben kötetenkint 1 kor.

Megrendelhető a

Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalában

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.

„THE GRESHAM“

ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG LONDONBAN.

Magyarországi fiók:

Budapest, V. kerület, Ferenc-József-tér 5-6. szám, a társaság saját palotájában.

A társaság vagyona 1902. dec. 31-én ... korona 198,868.596.88

évi herétel biztosítások és kamatból 1902. évi december 31-én ... 31,489.038.74

Kifizetések, biztosítási és járadéki szerződések, valamint visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1848.) ... 448,478.190.91

Az 1902. évben a társaság 4748 kötvényt állított ki ... 43,059.529.29

összeg értékben. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal díjmentesen szolgál a magyarországi- és a kelet fiókja Budapesten, valamint ennek ügynökei a fiók minden nagyobb városában.

Kacagató székelyhistoriák **„GOBESAGOK“ II. KIADÁS** Postaköltséggel együtt 1K.40F. ért. küldi: PÉTEREY TAMÁS BUDAPESTI Képzőművészek

Grossmann B. és Társa Erzsébet-körut 12. I/9. 14-16 forintért férföltönyök mérték után készíttetnek a legújabb és legdivatosabb szövetekből. (154) Telefonszám 12-11

BÜTOROK

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig **legjutányosabban** kaphatók ugy készpénzért, mint részletfizetésre **DEHRENTREU** és **FUCHS** testvéreknek Budapest, VI., Teréz-körut 8. (Andrássy-ut közelében). Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

A „HARISNYAKIRÁLY“

budapesti üzlete kizárólag Teréz-körut 2. szám a. Elismert legjobb harisnyák. Feltétlen szabott és olcsó árak. Feltétlen szabott és olcsó árak.

Elismert kiváló jóminőségű

Honi ipar! Sajátkészítményű férfiruha-áruház Honi ipar!

férfiszabó LUKÁCS GYULA férfiszabó

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 18. sz. alatt.

Dus választék fiu- és gyermekruhákban.

Nagy választék divatszövetmellényekben. Mértékszerű megrendelésekre csakis kiváló jóminőségű honi és angol szöveteket tartok raktáron. Mintákat kívánatra bérmentve küldök. 102

Minden szó 3 fill. Vastagabb betűből 5 fill. APRÓ HIRDETÉSEK A legkisebb hirdetés ára: 30 fillér.

A Magyarság minden előfizetőjének egy 10 szóból álló apróhirdetést havonként 10-szer ingyen közlünk.

Az apróhirdetésekre beérkezett kérdézőkódásokra ingyen felvilágosítást adunk, ha a tudakozó a szükséges válaszbélyeget beküldi. Ha valaki körülményesebb értesítést kíván, a szükséges válaszbélyegen felül még 40 fillér küldendő.

Méhészársaknak
Gyakorlati Méhészkönyvet egy koronáért küldök. — Kovács Sándor méhész, Baranya-Csuzan.

Tanítónő kerestetik,
aki szerényebb feltételek mellett vállalkoznék arra, hogy egy tanulmányában kissé hátramaradt elemi iskolás fiút vizsgára előkészítsen. Cim a kiadóhivatalban. (5027)

Két kis
Singer varrógép olcsón eladó, Izabella-tér 3. Habán.

Dijtalanul
adok felvilágosítást és minden előleges költség nélkül eszközök ki 200 kor. után 4 kor. havitörlesztéses (kezesség mellett), továbbá 200 kor.-tól 400 kor.-ig terjedő (kezesség nélküli) és legelőnyösebb ingatlan, tisztviselői és 1000 koronán kezdődő rendes váltókölcsönöket. Végül 1000 kor.-ig terjedő s azonnal folyosítható 8%-os, rövid lejáratu magánkölcsönöket. Bankképviselői iroda. IV. Képiró-utca II. sz., III. em.

Butort
és kárpitos munkákat részletfizetésre is ad Löwy Lipót, VI., Lázár-utca 18.

Ingyenesen
közvetítek mindent a világon! válaszbélyeget kérek. «Telegdi» Marosludason.

Keresek
egy használt szódavizgyártási és egy tejgazdasági berendezést megvételre ajánlatok. — Márkus Testvérek. Csököly, Somogy.

Megvételre
keresek nyolcas cséplőhöz való vaskerekeket. Csapó Bálint, Uzdí-Szent-Péter.

Pénzkölcsönt!
Kis- és nagybirtokosoknak, kiknek birtokait nagy kamatu adóság terheli és ezt olcsó kamatos pénzzel akarja kifizetni, avagy ha új kölcsönt akar felvenni, oly pénzt, melyre csak 4% kamat fizetendő s mely kamattal a tőke is törlesztve lesz s adós bármikor felmondhat, a pénztintézet azonban nem mondhat fel, teljes bizalommal forduljon

Grünsfeld S.-hez
Budapest, Király-u. 23. sz.

Domonkos Lajos
uri és női cipész mester
Budapest, Teréz-körút 32.
Ajánlja dusan berendezett raktárát saját készítményű uri-, női- és gyermek-cipőkből a legolcsóbb árban. — Mértékszerű megrendelések jutányos árban és pontosan eszközöletnek.

1 forint
heti részletre elegáns férfiruha mérték szerint olcsó árban kaphatók. Weisz Jakab József-körút 31/a.

Használt férfiruhákat
fehérműt, szőrmeárukat stb. veszek legmagasabb árban. Singer Markus, Lujza-utca 16., ajtó 10. sz.

Lakásokat
csékely díj mellett közvetít «Fővárosi Lakásközvetítő» Kossuth Lajos-u. 16. 286/II.

Van szerencsém a n. é. közönségnek figyelmében ajánlani a Soroksári-utca 41. sz. alatt levő vendéglői helyiséget. — Hol kitűnő magyar konyha és hamisítatlan magyar borok kaphatók. Különösen ajánlom ó-budai fehér rizling és vörös boraimat. Pontos és figyelmes kiszolgálás. Teljes tisztelettel
Lintebner Odón,
vendéglős.

Egy üzlethelyiség
novemberre kiadó. IX. ker., Csillag-utca 4. szám.

Gyönyörű!
Marechal Niel rózsák megfelelő árban kaphatók. Rosenkranz, Görs, Ausztria.

Szobákat
csékely díj mellett közvetít «Fővárosi Lakásközvetítő» Kossuth Lajos-u. 16. 286/II.

Huszár Károly
cimer és címtábla festő.
Készít: fa, vászon, bádóg, öntött és üveg-címtáblákat. Specialista üveg-címtáblák készítésében.
Budapest, IX., Soroksári-u. 21.

Alapos oktatást
a francia, angol, olasz, magyar és német nyelvben (társalgás, nyelvtan, irodalom, levelezés, stb.) ad egy urnó, ki az illető országokban tartózkodott. — Kitűnő ajánlatok. Kiváló jó módszer. Erzsébet-körút 58., II.

Eladó
ebédlő és matraccdivánok, ottománok, jó és olcsón. Füzéri kárpitos, Magyar-utca 23. szám. Javításokat elfogadok. 13

Az egyedül létező valódi angol SZÉPÍTŐSZER
a Balassa-féle valódi angol **UGORKA-TEJ,**
mely azonnal eltávolít minden szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtörést (mitesszer) stb. és az arcnak friss üdedséget, fiataloságot kölcsönöz.
Egy üveg ára 2 K, ehhez Ugorka-szappan 1 K, poudra 2 K.
Főszékhely: **Balassa Kornél** győgy-**BUDAPEST,**
szorára Erzsébetfalva.
Kapható minden gyógyszerüzletben. Főraktár Budapesten: Török József gyógyszerüzletben, Király-u. 12. és Andrássy-ut 26.

SEY DEZSŐ-NÉ cimbalom tanintézőte
Kerepesi-ut 34. sz., II. e. 25.
Beiratkozás az é. bármely szakában. 251
Alapos oktatás cimbalomjátékban.
Értekezés: Kedd, csütörtök és szombat d. e. 10-12.

Phonograph!!!
legszebb mulatság, tiszta, szép hanggal, értelmes előadással
Kellner és Steiner
Király-utca 58. szám.
Képviselek kerestetnek. 2205

LEGSEBEBB.....LEGJOBB.....LEGLÖCSÖBB
PAP LAN PAP LAN PAP LAN
összehajtható vaságy 3KIVEHETŐ MATRAGGAL 10Ft. FACÉLSÓBRONY ÁGYBETÉT 5Ft.

GICHNER JÁNOS
paplan, matrác és kárpitosáru gyáros, szőnye, függöny, vasbutor stb. nagy raktára. 150
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. sz.
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöletnek, nem tetsző árú kicseréltetnek, vagy a pénz visszaadatik.

Figyelem! Cégünk új kedvezményt nyújt akként, hogy minden yevőnek, ki 12 forintot meghaladó rendelmenyt tesz, a saját arcképe vagy bármely tetszés szerinti kis fénykép után egy életnagyságu fényképet teljesen ingyen készítt hű kivitelben, 60 cm. magasságban, csupán a díszes keretért (passe-partout), amelyben az életnagyságu fénykép foglaltatik, az önköltségünket, 1 ftt 50 krt számítunk.
Az ipar 12 forint 1 darab öszecsukható vaságy adósdrony-betéttel, 3-rétű matraccal és terítővel.
esodája! 12 forint 50 krajódr egy darab selyompaplan fodroval és zsebbel, minden színben, 125 cm. széles, 180 cm. hossza.
Megrendelhető csakis **GICHNER TESTVÉREK BUDAPEST,** Múzeum-körút 27.
Paplan- és matraccgyár, szőnyeg- és vasbutorraktár.
Árjegyzéket bérmentve és ingyen küldünk. 224

Brázy-féle sósborszesz.
Használati utasítás minden üveghöz mellékelve van. Nagy üveg 2 korona. Kis üveg 1 korona. Kapható mindenütt.
Hirdetéseket felvesz az „Magyarság” kiadóhivatala **Szentkirályi-u. 28.**

Sportkedvelők és kerékpározók figyelmébe.
Motor- és kerékpár-gummikat.
Kerékpárokat: Merkur, Champion, Courir, Mars-kerékpár, alkatrészek a legjutányosabb árban szállít vidékre is **POLACSEK JÓZSEF** és **TSA** szakmechanikai, elektrotechnikai és kerékpár-gyártó cég. — Budapest üzlet és raktár: VI., Andrássy-ut 61. gyár, VI., Eötvös-ut 37. — Angol Tennis-labdák raktáron.
Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. A magyar távirati iroda szállítói. 295

BUTOROK. Háló-, ebédlő- és szalon-butorok, ugy készpénzért, mint részletfizetésre, árfelemelés nélkül olcsóbban, mint bárhol kapható Erzsébet-körút 48. szám, Royallal szemben **Buchinger I.** butoriparosnál.

Budapestre utazók becses figyelmébe: Ki akar jól rágni? FOGAK 2 forinttól és teljes fogsorokat rágásra beilleszt 24 óra alatt jótállással, a gyökér eltávolítása nélkül. Eltört és nem jól illő fogsorok javítása 2 óra alatt 1 fttől. Amerikai fogműterem tulajdonos **Kovács I. Károly-körút 9. (Gróf Hadik-palota) II. emelet, 8. Takálható: reggel 9-től délután 6-ig. — Vasár- és ünnepnapokon is.**

Nyomatott a «Stephaneum» körforgógépén Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.